

Bijeenkomst Bewoners Natuurlandgoed Zonnestraal

27 maart 2025, 19:30 – 21:00 (Campus Zonnestraal, Loosdrechtse Bos 7B)

Toekomstplan Zonnestraal

Voor deze avond waren de bewoners en direct omwonenden van Zonnestraal (langs de Rading en het Loosdrechtse Bos) uitgenodigd. Deze bewoners zijn in een eerder stadium al betrokken bij de planvorming, wat veel waardevolle informatie opleverde. Deze avond bespraken we het resultaat: het concept Toekomstplan. Ook was er ruimte om in gesprek te gaan en om vragen te stellen.

Op deze avond waren circa 100 bewoners aanwezig. Vanuit de projectgroep Zonnestraal waren aanwezig: Wouter Groote, Andries Geerse, Roland Velthuyse, Reyer van der Heyde en Tanja Knollema. Dit verslag bevat de presentatie van de bijeenkomst, gevolgd door de vragen en opmerkingen die zijn gemaakt.

Op bezoek bij Campus Zonnestraal

We waren deze vanavond te gast bij Campus Zonnestraal. Sanne Kok – initiatiefnemer van de Campus - gaf een toelichting. Het initiatief is voortgekomen uit de wens om bij te dragen aan een gezondere samenleving, en dit samen met anderen in de praktijk te brengen. Het resultaat is deze plek, waar je zelf kunt onderzoeken wat kan bijdragen aan je welzijn. Je bent al welkom in de huiskamer voor een kopje koffie of voor een gesprek. Ideeën zijn welkom! Kom vooral nog een keer terug om elkaar te leren kennen.

Presentatie Toekomstplan

"Zonnestraal is een maatschappelijk icoon. Het staat voor een gezonde wereld waarin iedereen meetelt. We blazen dat inspirerende idee nieuw leven in. Het landgoed als een plek middenin de veerkrachtige natuur, waar we al doende leren hoe mensen gezonder kunnen wonen, werken en leven."

Convenant voor een toekomstbestendig landgoed (2018)
gemeente Hilversum en Zonnestraal Hilversum BV

Gebiedskader Zonnestraal (2024)
gemeente Hilversum

Toekomstplan Natuurlandgoed Zonnestraal (concept)
Zonnestraal Hilversum BV

reactie provincie	in gesprek
presentatie Toekomstplan	Q1 2025
besluitvorming gemeenteraad	Q2
contract Gebiedscoalities	Q3
nieuw Omgevingsplan	Q4

Start realisering (2026-2027)

Gebiedsconcept

Sense of place

Respect voor de cultuurhistorie en het landschap op het landgoed.

Sense of nature

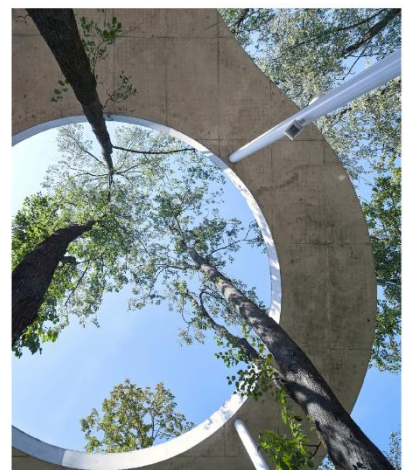
Meer biodiversiteit door aandacht voor bodem, water en rust.

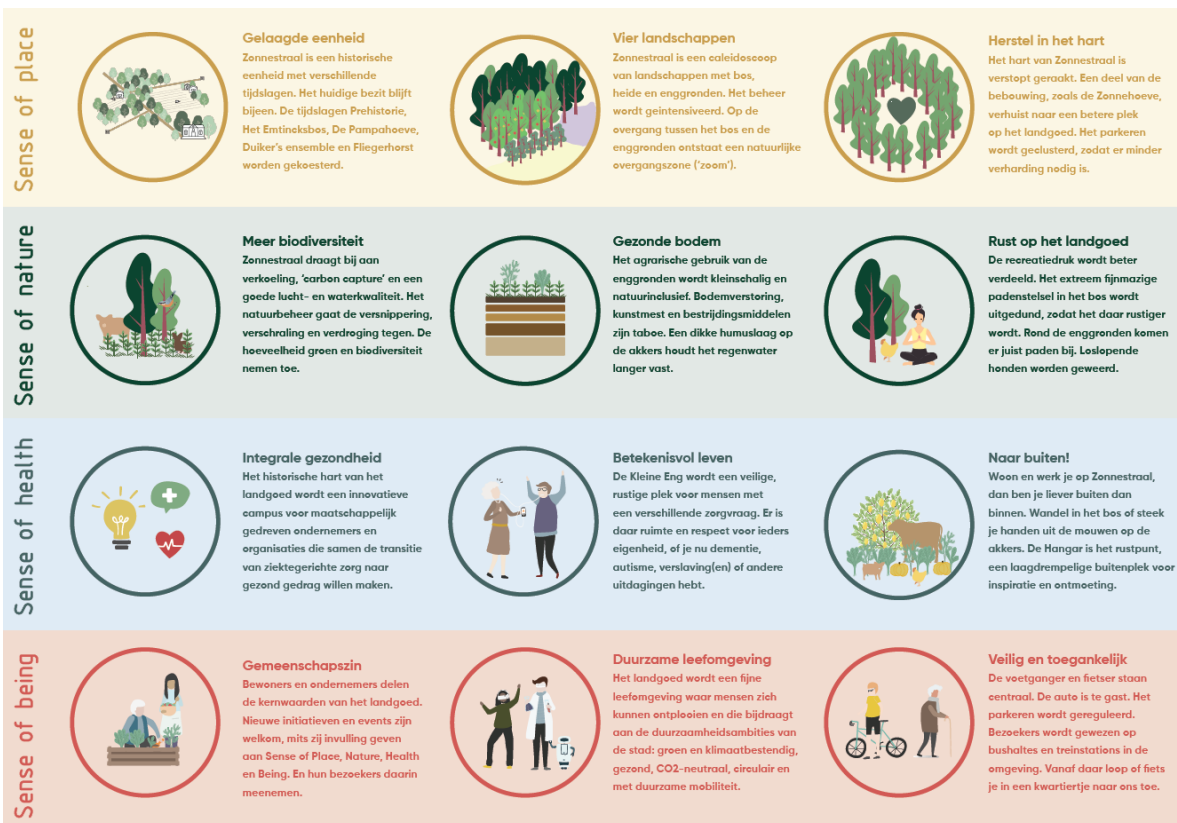
Sense of health

Een gevarieerd programma om gezonder te kunnen werken, wonen en leven.

Sense of being

Toegankelijk, duurzaam en gedreven door gemeenschapszin.

Plankaart

Vragen en opmerkingen

Kan de nieuwe locatie van het verzorgingstehuis op de huidige locatie van het gemeentehuis van de gemeente Wijde Meren worden gerealiseerd, als die functie komt te vervallen?

De huidige locatie van het gemeentehuis van Wijde Meren is geen eigendom van Zonnestraal BV. We kunnen het daarom niet meenemen in de planvorming. In een aantal eerdere opzetjes voor het Toekomstplan hebben we dit idee geopperd, maar de betrokken overheden en de bewoners gaven aan de planvorming te beperken tot het eigendom van Zonnestraal BV. Daar hebben we ons aan gehouden.

Het Toekomstplan geeft aan dat het rustiger zal worden op Zonnestraal, terwijl er meer bebouwing wordt toegevoegd. Hoe draagt dit bij aan de rust?

Veel is vervangende nieuwbouw en een kleiner deel is extra, maar minder dan het bestemmingsplan toelaat (88% minder footprint) en op logischere plekken. We halen bijvoorbeeld in het kernbos de bebouwing weg: op de plek van het huidige verpleegtehuis, voormalige gymzaal en bijgebouwen komt een kleiner gebouw. Daarvoor in de plaats realiseren we een aantal bouwvakken op de engroonden. Dit doen we tegelijkertijd met meer natuurontwikkeling, minder autoverkeer/parkeren en meer rust op het landgoed.

Welke bouwplannen zitten er in het Toekomstplan?

De nieuwbouw van Zonnehoeve, kleinschalige wooneenheden voor diverse doelgroepen die zorg nodig hebben (zoals jongeren met autisme en hun buddies), dienstwoningen, een overlooplocatie voor functies uit het Duikersensemble, de Hangar als centrale ontmoetingsplek en een schuur voor vee en gereedschap op de zuidelijke engroonden. Het oorspronkelijke idee om een paviljoen toe te voegen (opgenomen in de oorspronkelijke plannen voor Zonnestraal in de tijd van Duijker) hebben we laten varen. Wel is er de ambitie om Adamas nieuw te bouwen (de voormalige diamantslijperij / leerbedrijf).

Waar gaat de dierenweide naartoe?

Dat kan op verschillende plekken. Dat werken we verder uit in overleg met de stichting van de dierenweide.

Wat gebeurt er met de coniferenkwekerij?

Zij willen graag op Zonnestraal actief blijven. Mits dat op een regeneratieve manier kan, zou dat mogelijk zijn. We onderzoeken met elkaar binnen het voorliggende plan welke mogelijkheden er zijn.

Waar blijft de tuinderij?

De ondernemers van de tuinderij hebben aangegeven dat ze graag mee doen op de Kleine Eng (met kleinere teelt, zoals bloemen) en mogelijk ook op de Grote Eng (grotere teelt). Goed om te weten: alle organisaties en ondernemers op Zonnestraal hebben kunnen aangeven hoe zij hun toekomst hier zien. Die ideeën zijn allemaal meegenomen en liggen aan de basis van de ontwikkelingen die in het plan worden voorgesteld.

Klopt het dat wijngaard ambitie heeft om uit te breiden?

Ja, zij willen graag uitbreiden. Mits dit op een regeneratieve manier kan, kunnen zij uitbreiden in een strook op de Grote Eng die gezamenlijk met andere regeneratieve ondernemers zal worden beheerd. Dus niet op één plek.

Een deel van wijngaard, zoals deze nu staat ingetekend, komt in het zicht van bewoners aan de Rading. Dat wordt als belemmerend ervaren. Kan dit deel van de wijngaard eruit gehaald worden?

Deze opmerking is inderdaad eerder ook al gemaakt. We gaan -na inzameling van alle reacties- kijken of we hiermee in het uiteindelijke ontwerp rekening kunnen houden.

Wat gebeurt er met de nazorgwoningen in dit plan?

De nazorgwoningen zijn geen eigendom van Zonnestraal en zijn om die reden buiten dit plan gehouden.

De ruimte rondom de nazorgwoningen lijkt kleiner te worden op de kaart. Wat gebeurt er met deze voor- en achtertuinen?

We hebben het huidige eigendom op de kaart overgenomen, dit verandert dus niet.

Een aantal van deze woningen gebruikt een groter tuindeel, deels omdat de grond gehuurd wordt. Wat gebeurt daarmee?

We hebben hier op dit moment geen kennis van. We gaan de afspraken na, nemen hierover ook contact op met de corporatie en kijken wat dit mogelijk ook betekent voor de plankaart.

Waar loopt het Natuurnetwerk Nederland (NNN)?

De NNN beslaat bijna het gehele landgoed, inclusief de enggronden. De bebouwde gebieden en omliggende infrastructuur, zijn uitgesloten van NNN en zijn aangewezen als Bijzonder Provinciaal Landschap (BPL). De huidige aanwijzing van NNN en BPL komt niet altijd overeen met de aanwezige kwaliteiten. Ons voorstel is NNN-gebied te vergroten en ook BPL passend te maken. De provincie moet nog op het plan reageren. We verwachten spoedig een reactie.

Op de Kleine Eng zijn 30 wooneenheden gepland. De mensen die in Bunkerdorp wonen vragen zich af of de rust hier behouden blijft en of de eenheden iets verder weg van het Bunkerdorp geplaatst kunnen worden?

De wooneenheden zijn gepland op de voormalige kwekerij. Die plek biedt vrije ruimte tov bomen en is goed ontsloten. We begrijpen dat hier discussies over kunnen ontstaan.

Wat zijn 'zorgappartementen' en wordt het bos op de plek waar deze komen aangetast?

We bedoelen hier 4 gebouwen (met ieder circa 12 appartementen) van 3 lagen voor mensen die zorg nodig hebben. We vermoeden dat dit zal gaan om mensen met bijvoorbeeld dementie, Korsakov en/of Niet aangeboren Hersenaandoeningen. Ook willen we hier een aantal 'juf Nienke woningen' woningen realiseren voor zorgverleners (zodat de zorg die nodig is, geleverd kan worden). We hebben gezocht naar plekken die zo open mogelijk zijn. We hebben bewust gekozen voor meerderen kleine gebouwen, zodat de gebouwen qua maat en schaal mooi zijn in te passen.

Hoe hoog worden de 4 gebouwen op de Kleine Eng? En is het zeker dat ze op de plek komen waar ze nu getekend staan?

We hebben lang gezocht naar een goed plek. Het wat langere gebouw dat daarbij hoort, komt op het huidige sportveld en de 4 woonunits komen op inhammen van het voormalige kampeerterrein. Kijkend naar alle relevante thema's (cultuur, landschap, natuur, ontsluiting, aanliegroutes, etc) is gezocht naar de beste plek en dat is hier. In het plan is als hoogte 10 meter opgenomen. Dat zijn 3 lagen. Het langwerpige hoofdgebouw is maximaal 15 meter hoog (4 a 5 lagen).

Hoe groot worden de woningen voor autisten en hun buddies?

We verwachten circa 50m² per woning.

Wat wordt de hoogte van de Hangar?

In het plan staat: 4 tot 10 meter. We weten recentelijk dat de oorspronkelijke hangar 7 a 9 meter hoog was. Dat is de basis voor de herontwikkeling en zou betekenen dat de Hangar 2 tot 3 lagen hoog zal worden.

We hebben in een eerdere bijeenkomst onze zorgen uitgesproken over de Hangar: over de hoogte, vanwege uitzicht, en of de activiteiten die daar gaan plaatsvinden zich goed verhouden met de rust

van het landgoed. Wat heeft u met onze zorgen gedaan?

De Hangar is een wezenlijk onderdeel van het plan, omdat hier alle onderdelen van het programma die voortkomen uit de missie, samenkomen. Het is de plek waar bijeenkomsten plaatsvinden, bezoekers kunnen overnachten, eten en drinken. Producten van Zonnestraal worden hier verwerkt in werkplaatsen en verkocht op de markt. Diverse doelgroepen vinden hier een plek om mee te helpen. Het wordt geen feestlocatie. De nieuwbouw staat op flinke afstand van bebouwing aan de Rading. Bij de uitwerking van de plannen gaan we uiteraard ook weer in gesprek met aanwonenden over de inpassing, beeldkwaliteit e.d.

Wat betekenen de kleine zwarte stippen op de kaart?

Dat zijn de boshutten van Zonnestraal. Oorspronkelijk waren er hier 36 van, waarvan er nog 6 over zijn. In het parkdeel en het overgangsgebied willen we weer ruimte geven aan de boshutten. We nemen ook het aspect van beheer daarin mee.

Het plan laat een parkeerterrein zien bij de huidige wijngaard. De verkeerssituatie is daar complex, houden jullie goed rekening met de veiligheid?

We hebben 2 varianten uitgewerkt. Deze kant van het landgoed moet namelijk ook bereikbaar zijn. De gemeente heeft het advies gegeven om te kiezen voor de variant met de ontsluiting ná de bocht (en niet in de bocht) aan de Rading. We zullen nogmaals de situatie bekijken en of er andere oplossingen zijn.

Er is momenteel veel verkeer op Zonnestraal. Draagt het plan bij aan een oplossing daarvoor?

We willen het verkeer en parkeren meer reguleren op een manier die vriendelijk blijft voor de mensen die hier echt moeten zijn en het weren van 'autoparkeren voor wandelaars'. We onderzoeken ook of de buslijn op termijn kan komen te vervallen. Op het moment dat het verpleegtehuis verhuist naar de rand van het gebied, verwachten we een stuk minder passagiers voor deze buslijn. Als de buslijn eventueel kan worden opgeheven, kunnen we de boslaan aanpassen op een manier die minder uitnodigt tot hard rijden. De Kleine Eng Noord ontsluiten we overigens niet via de Rading. We blijven de huidige entree gebruiken. De ontsluiting aan de Kleine Eng Zuid blijft onveranderd.

Hoe kom je als bewoner van het landgoed af als de boslaan wordt aangepast?

Deze ingrepen hebben geen gevolgen voor de bereikbaarheid van de eigen parkeerplaatsen van bewoners op het landgoed.

Klopt het dat de parkeerplaats bij het hoofdgebouw zal verdwijnen?

Ja. Op dit moment zijn er 500 parkeerplaatsen op Zonnestraal. Dat is veel. We schatten dat een groot deel van deze plekken gebruikt worden door mensen die komen wandelen of hun honden willen uitlaten. Dit parkeren wordt in het Toekomstplan niet meer gefaciliteerd. We kunnen daarom met minder parkeerplaatsen, minder verharding uit de voeten. De huidige verspreid liggende parkeerterreinen verdwijnen. Daarvoor in de plaats komt één gezamenlijke parkeerplaats, mooi ingepast in het groen, in het hart van Duikersensemble en toekomstige bebouwing. We realiseren een drop off bij het sanatorium voor de mensen die slecht ter been zijn en daar moeten zijn.

Gaan we terug van 500 naar 190 parkeerplaatsen?

Nee, behalve de 190 plekken op de plek van/in de buurt van de huidige campus komen er nog ondersteunende parkeerplekken bij de Kleine Eng Noord, Kleine Eng Zuid en de wijngaard.

Wat is een hub?

Dat is een plek waar je met het OV kunt komen en kunt overstappen op deeltvervoer, zoals een deelfiets of -scooter.

Hoe zit het met de evenementen op Zonnestraal?

We hebben 3 plekken aangewezen waar evenementen georganiseerd mogen worden. Voor die plekken worden locatieprofielen gemaakt, in samenspraak met bewoners. Daarin spreken we af wat er mag, hoe vaak en op welke manier. Ook wordt er rekening gehouden met de natuurwaarden. Deze locaties zijn: het openluchttheater, de Campus (waar ook de Brasserie onder valt) en de Hangar. Ook de gemeente wil overigens graag dat evenementen kunnen blijven plaatsvinden op Zonnestraal. Daar willen we gehoor aan geven, maar binnen de gezamenlijk afgesproken randvoorwaarden. Voor de periode tot het nieuwe omgevingsplan stelt de gemeente overigens een tijdelijk locatieprofiel op.

Worden in het natuurbos paden weggehaald en nieuwe geïntroduceerd?

We halen inderdaad kleine 'doorsteekjes' uit het bos. Langs de zoom wordt een nieuw (onverhard) pad gerealiseerd om noord en zuid te verbinden. Ook willen we een nieuw pad langs de Rading aanleggen (op onze eigen grond) zodat er een rondje gelopen kan worden en er een veilige(re) situatie op het gemeentelijke naastgelegen fietspad.

Het huidige bestemmingsplan biedt ruimte aan verblijfs- en dagrecreatie. Die bestemmingen komen in het nieuwe plan niet terug. Het is jammer dat je dan bijvoorbeeld niet kunt blijven logeren bij je familie als die een tijdje op Zonnestraal verblijft.

Het huidige bestemmingplan is nog steeds van kracht. In het Toekomstplan is in de Hangar ruimte opgenomen voor overnachtingsmogelijkheid.

Kunnen jullie vertellen hoe het verder gaat na deze avond? Wat doen jullie bijvoorbeeld met de opmerkingen die zijn gemaakt?

Binnenkort organiseren we nog 3 bijeenkomsten, waaronder een bijeenkomst die voor iedereen toegankelijk is (de publieksbijeenkomst op 17 april). Na deze bijeenkomsten bekijken we of de opmerkingen die zijn gedaan tot wijzigingen leiden. We bundelen in ieder geval alle reacties in een participatieverslag. Dit participatieverslag sturen we als bijlage bij het plan mee aan de gemeente.

Het Toekomstplan kan afwijken ten opzichte van wat tijdens bijeenkomsten is ingebracht. De uiteindelijke afwegingen zal zoveel mogelijk gebaseerd zijn op wat in de participatiebijeenkomsten tot uiting is gekomen, na integrale afweging en binnen de mogelijkheden die er zijn.

We wonen hier nog maar net, maar vinden het een prachtig plan.

Dank voor de complimenten, we doen ons best om de toekomst van Zonnestraal zoveel mogelijk aan te sluiten bij de oorspronkelijke missie die ook nu nog steeds enorm waardevol is.